

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Cirurxía Podoloxística 1		Código	750G02128
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Garcia De Castro, Ricardo	Correo electrónico	ricardo.garcia.decastro@udc.es	
Profesorado	Garcia De Castro, Ricardo Lopez Lopez, Luis	Correo electrónico	ricardo.garcia.decastro@udc.es luis.lopezl@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descripción xeral	<p>A materia de Cirurxía I é unha materia fundamental no plan de estudos de Grao en Podoloxía que combina ao longo do primeiro cuatrimestre unha interrelación entre o bloque teórico e o bloque práctico. Esta sistemática permite ao alumno ir asimilando e madurando os coñecementos adquiridos.</p> <p>Deste forma, un dos propósitos fundamentais da materia é situar ao alumno/a en o marco conceptual das técnicas de cirurxía do pé e as súas indicacións, desde a selección de pacientes ata o desenvolvemento das técnicas anestésicas capacitando ademais ao alumno/a para a súa aplicación na práctica clínica. Instruír ao alumno/a en a metodoloxía que lle permita establecer un diagnóstico e prognóstico certeiros e recoñecer ou prever a aparición de complicacións.</p> <p>Capacitar ao alumno/a para a aplicación de tratamentos podológicos preventivos e/ou curativos aplicando as técnicas propias en cirurxía do pé</p> <p>Desde o punto de vista práctico, coñecemento de materiais e técnicas de cirurxía do pé desenvolvendo a habilidade cirúrxica básica na extirpación e sutura de lesións e o uso de anestésicos locais e bloqueos.</p> <p>OBXECTIVOS ESPECÍFICOS:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Introducir ao alumno na análise e valoración do protocolo preoperatorio utilizado na Clínica Universitaria de Podoloxía.2. Capacitar ao alumno na análise, valoración e aplicación das técnicas cirúrxicas de cirurxía ungueal explicadas no bloque teórico3. Capacitar ao alumno na análise, valoración e aplicación das técnicas cirúrxicas de partes blandas explicadas no bloque teórico.4. Capacitar ao alumno na análise, valoración e aplicación das técnicas cirúrxicas de cirurxía ósea e articular do pé explicadas no bloque teórico.5. Capacitar ao alumno para a aplicación dos anestésicos locais e os bloqueos necesarios para a extirpación e sutura de lesións a nivel da extremidade inferior.6. Capacitar ao alumno na análise e valoración dos diferentes materiais e fármacos empregados na práctica da cirurxía podológica.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias do título
Coñecer o emprego do instrumental en cirurxía.			A117 A126 B30 C14

Coñecer e aplicar os protocolos diagnósticos en cirurxía de partes brandas do pé.	A121 A122 A123	B31 B36 B37	C16
Coñecer e diagnosticar a patoloxía de partes brandas do pé con indicación cirúrxica.	A122 A126	B36 C11 C16	
Coñecer e aplicar procedementos técnicos e habilidades en cirurxía podolóxica de partes brandas.	A122 A126	B36 C11 C16	
Valorar e aplicar o protocolo preoperatorio.	A121 A123 A125	B25 B29 B36	C9 C11 C16 C17
Coñecer e utilizar a farmacoloxía pre e post cirúrxica. Coñecer e utilizar os tipos de anestesia en podoloxía e técnicas de aplicación.	A124 A125 A126	B28 B29 B30	
Aplicar as técnicas de suturas e disección.	A117 A126 A129 A130	B29	C15
Coñecer e obter habilidades na aplicación das técnicas de cirurxía ungueal e de cirurxía podolóxica de partes brandas do pé.	A117 A126 A130		
Coñecer e empregar as técnicas de exploración, diagnóstico e tratamentos dos tumores de partes brandas no pé.	A122 A126	B30	
Coñecer e saber tratar as complicacións e efectos secundarios derivados da aplicación das técnicas de cirurxía podolóxica.	A128 A130	B24 B26 B31 B39	

Contidos

Temas	Subtemas
UNIDAD 1 . - INTRODUCCIÓN A CIRUXÍA PODOLOXICA.	Tema 1: Criterios de selección de pacientes e clasificación ASA. Tema 2: Criterios de cirurxía maior ambulatoria (CMA) e curta estancia. Tema 3: Profilaxe tromboembólica, antibiótica e da endocarditis bacteriana en cirurxía. Factores de risco indicacións e tipos. Tema 4: O intraoperatorio: disección cirúrxica. Complicacións xerais intraoperatorias na cirurxía do pé. Síncope vagal, hemoraxia, toxicidade por fármacos, reaccións alérxicas e anafilaxia. Tema 5: Coidados postquirúrgicos. O postoperatorio inmediato e seguimento postoperatorio. Tema 6: Complicacións locais da ferida cirúrxica. Complicacións xerais: Trombose venosa profunda e TEP. Lesión por torniquete.
UNIDAD 2.- O PREOPERATORIO.	Tema 7: Historia da Cirurxía Podologica. H ^a clínica, protocolo preoperatorio e consentimento informado. Tema 8: Avaliación cirúrxica preoperatoria. Tema 9: Farmacoloxía pre e post cirúrxica. Tema 10: Contorna cirúrxico. Categorización dos procedementos. Tema 11: Preparación do doente. Equipamento cirúrxico e instrumentación. Monitoraxe e signos vitais. Tema 12: Hemostasia. Isquemia. Concepto. Tipos. Técnicas e complicacións.

UNIDAD 3.- SUTURAS PROCEDIMENTOS E TÉCNICAS.	Tema 13: Sutura Cirúrxica. Concepto. Clasificación. Calidades da sutura ideal. Drenaxes. Tipos e finalidade. Tema 14: Material de sutura. Características de fío e agujas. Tipos, indicacións e contraindicacións. Técnicas de sutura e anudado. Complicacións.
UNIDAD 4.- ANESTESIA E INFILTRACIONES.	Tema 15: Descripción, características e mecanismo de acción dos anestésicos locais empregados na ciruxía do pie. Composición química. Tema 16: Técnicas anestésicas na ciruxía do pie. Tema 17: Complicaciones da anestesia. Contraindicaciones e Dosis seguras. Tema 18: Reacciones alérgicas. Tema 19: Corticoterapia. Outras infiltraciones terapéuticas.
UNIDAD 5.- TÉCNICAS DE CIRUXÍA UNGUEAL E DE PARTES BRANDAS.	Tema 20: Introducción a las técnicas quirúrgicas ungueales. Tema 21: Clasificación de las técnicas quirúrgicas ungueales. Tema 22: Correcciones de tejido blando e plastias ungueales. Definición, indicacións, técnicas cirúrxicas e complicacións. Tema 23: Técnicas de avulsión de lámina ungueal. Definición, indicacións, técnicas cirúrxicas e complicacións. Tema 24: Maticeptomias parciais convencionais con afectación ungueal. Definición, indicacioines, técnicas cirúrxicas e complicacións. Tema 25: Maticeptomias parciais convencionais con afectación ungueal e de partes blandas. Definición, indicacioines, técnicas cirúrxicas e complicacións. Tema 26: Maticeptomias químicas. Definición, indicacioines, técnicas cirúrxicas e complicacións. Tema 27: Maticeptomias totais convencionais. Definición, indicacioines, técnicas cirúrxicas e complicacións.
UNIDAD 6.- PATOLOXÍA DO PE CON INDICACIÓN CIRÚRXICA.	Tema 28: Cirugía de salvamento. Criterios y técnicas de revascularización. Drenajes. Tema 29: Pie diabético. Diagnóstico diferencial de las úlceras del pie. Diabéticas Vs vasculares Tema 30: Osteoartritis séptica. Tema 31: Amputaciones, Determinación del nivel de amputación. Zamputación digital . Amputación transmetatarsiana y amputación de Syme. Tema 32: Complicaciones de las amputaciones. Tema 33: Transtornos vasoespásticos. Síndrome de Raynaud. Acrofanosis. Livedo reticularis. Eritromelalgia. Enfermedad de Buerger. Tema 34: Cirugía mínimamente invasiva. definición e indicaciones. Tema 35: artroscopia tobillo y pie Tema 36: Afecciones de los nervios del pie. neuroma de Morton. Concepto, técnicas quirúrgicas y complicaciones. Tema 37: Síndrome del tunel tarsiano. Tema 38: Síndrome doloroso del 2º espacio interdigital. Tema 39: Traumatismos nerviosos.
UNIDAD 7.- TUMORES NO PÉ.	Tema 37: Técnicas de exploración, diagnóstico y tratamiento de la patología tumoral. Angiomas. Granulomas. Tumor Glómico. Tumor de Koënen. Exostosis. Condromas. Verrugas plantar. Tema 38: Biología y indicaciones de los inxertos. Tema 39: Clasificación de los colgajos. Indicaciones, abordaje quirúrgico, técnicas y factores de viabilidad.

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A117 A121 A122 A123 A124 A125 A126 A128 A129 A130 B28 C17	20	42	62
Obradoiro	B24 B25 B26 B28 B30 C9 C14	12	7	19
Prácticas de laboratorio	B28 B29 B30 B31 B39	9	1	10
Traballos tutelados	B36 B37 C11 C15 C16	3	20	23
Proba mixta	A117 A121 A122 A123 A124 A125 A126 A128 A129 A130 B24 B28 B30	2	31	33
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición oral realizada polo profesor e aberta á participación do alumno con introducción dalgunhas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. Será complementada coa utilización dos medios audiovisuais necesarios e bibliografía documental. Esta metodoloxía desenvolverase nos horarios establecidos.
Obradoiro	Realización de traballos en grupo

Prácticas de laboratorio	<p>Terán lugar dirante o primeiro cuadrimestre no laboratorio que para ese efecto dispón na planta baixa da Facultade de Enfermería e Podoloxía. Estas prácticas comprenden a simulación sobre modelo animal de técnicas propias de cirurxía do pé. Será obligatoria a asistencia ao 100% destas prácticas para todo o alumnado matriculado nesta materia.</p> <p>OBXECTIVOS DAS PRÁCTICAS DE LABORATORIO</p> <p>Que o alumno sexa capaz de identificar e realizar correctamente as competencias propias o protocolo cirúrxico.</p> <p>MATERIAL NECESARIO PARA AS PRÁCTICAS</p> <p>Para o correcto desenvolvemento da práctica tanto de laboratorio como clínicas será requisito imprescindible que o alumno acuda ás mesmas portando pixama ou bata branca, *zuecos brancos e o material/instrumental especificado para cada práctica.</p> <p>PRÁCTICAS CLÍNICAS</p> <p>As prácticas clínicas da materia de Cirurxía 1 desenvólvense durante o primeiro cuadrimestre nos quirófanos da Clínica Universitaria de Podoloxía situada na planta baixa do Hospital Básico da Defensa e consisten na realización de intervencións cirúrxicas *ambulatorias dos pacientes que acoden ou son derivados ao servizo de Cirurxía *Podologica da Clínica Universitaria de Podoloxía. Nalgunha ocasión poderán combinarse con sesións clínicas que en calquera caso realizaranse dentro do horario da práctica clínica e servirán de reforzo ao alumno na asimilación dos conceptos teóricos levados á práctica. Ao comezo do curso académico todos os alumnos matriculados na materia deberán entregar unha ficha de identificación debidamente cubertas con fotografía tamaño carné aos respectivos profesores da materia. Unha vez constituídos e publicados os grupos de prácticas non se permiten cambios.</p> <p>É obligatorio a asistencia á totalidade das prácticas para o alumno matriculado na materia. O control da asistencia realizarase mediante a firma do alumno no momento de incorporarse cada día ás prácticas e será imprescindible para poder ser cualificado ao finalizar o curso. A ausencia ás prácticas clínicas sen xustificación algunha significará automaticamente o suspenso na avaliación valorándose cun ?non presentado? a cualificación final.</p> <p>De producirse algunha das seguintes causas debidamente xustificada, enfermidade ou lesión que *incapacite para a realización da práctica clínica, falecemento dalgún familiar de ata segundo grao, citación xudicial que coincida coa data da práctica ou asistencia a actividades de representación de alumnos, o alumno/a terá derecho e a obrigación de recuperar a práctica clínica durante o curso académico previo consenso co profesor responsable de dita práctica a condición de que as prácticas a recuperar non excedan do 10% do total, nese caso suporá o suspenso na avaliación valorándose cun ?non presentado? a cualificación final. Os xustificantes de ausencia á práctica clínica entregaranse ao profesor responsable da materia.</p> <p>OBXECTIVOS DAS PRÁCTICAS</p> <p>Que o alumno/a sexa capaz de aplicar o protocolo cirúrxico da Clínica Universitaria de Podoloxía da Universidade da Coruña.</p> <p>Que o alumno/a observe e aprenda a metodoloxía de cada técnica cirúrxica realizada in situ por cada profesor da materia.</p>
Traballos tutelados	Valorarase o uso de bibliografía adecuada, a redacción e a exposición oral do mesmo.
Proba mixta	Os contidos teóricos serán avaliados cun exame final que constará de dous partes (unha por cada profesor da materia) sendo necesario aprobar ambas as partes para superar o módulo teórico, excepcionalmente poderá superarse facer media entre as dúas partes a partir do 4,0 nunha das partes. O exame poderá combinar preguntas tipo test con preguntas curtas a desenvolver incluíndo imaxes e simulacións de casos clínicos reais.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Proba mixta	A atención personalizada que se describe en relación a estas metodoloxías concíbese
Prácticas de laboratorio	como momentos de traballo presencial co profesor que implican unha participación e reforzo da relación profesor alumno.
Sesión maxistral	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Proba mixta	A117 A121 A122 A123 A124 A125 A126 A128 A129 A130 B24 B28 B30	Os contidos teóricos serán avaliados cun exame final que constará de dous partes (unha por cada profesor da materia) sendo necesario aprobar ambas as partes para superar o módulo teórico, excepcionalmente poderá superarse facer media entre as dúas partes a partir do 4,0 nunha das partes. O exame poderá combinar preguntas tipo test con preguntas curtas a desenvolver incluíndo imaxes e simulacros de casos clínicos reais.	70
Traballos tutelados	B36 B37 C11 C15 C16	Valorarase o uso de bibliografía adecuada, a redacción e a exposición oral do mesmo.	10

Prácticas de laboratorio	B28 B29 B30 B31 B39	<p>Valorarase en función da asistencia, actitude e participación na práctica.</p> <p>AVALIACIÓN DO MÓDULO PRÁCTICO.</p> <p>Durante as prácticas de laboratorio e clínicas realizaranse controis de asistencia sendo necesario asistir ao 100% delas para poder ser avaliados e optar á cualificación de aprobado en ambas as oportunidades.</p> <p>Na súa realización teranse en conta as actitudes e aptitudes demostradas polo alumno en base aos seguintes criterios:</p> <ul style="list-style-type: none">- Aplicación gradual á práctica dos coñecementos adquiridos na teoría.- Destreza e habilidade na execución das técnicas explicas.- Cumprimento das normas xerais de prácticas establecidas para o efecto e incluídas na guía do estudiante.- Grao de interese e participación do alumno. <p>*DINAMICA DAS PRÁCTICAS</p> <p>O grupo de alumnos que agarraches á práctica clínica deberá traballar de forma organizada e en equipo respectando en todo momento a normativa de práctica clínica e as instruccións dadas polo profesorado da materia, quen serán os encargados de distribuir as diferentes tarefas:</p> <p>Alumno que agarraches na intervención cirúrxica: seguirá en todo momento as instruccións do profesorado da materia e ao finalizar esta acompañará ao paciente ata o servizo de Admisión onde o persoal encargado proporcionará a correspondente cita para o seguimiento postoperatorio.</p> <p>Alumno encargado de aplicar a anestesia local: xunto co profesorado da práctica clínica realizará a técnica *anestésica correspondente.</p> <p>Alumno encargado da *instrumentación: preparará o material necesario para a intervención ademais de asistir no *enguantado e vestimenta estéril do alumno asistente na intervención.</p> <p>Alumno responsable da documentación clínica cirúrxica: deberá revisar a historia clínica cirúrxica antes da intervención comprobando que o paciente achega todas as probas *preoperatorias necesarias así como o consentimento informado. Así mesmo encargarase de cubrir a folla de quirófano a medida que se desenvolve a intervención.</p> <p>Chegados a este punto, é importante lembrar que a historia clínica constitúe un documento confidencial de importancia non só asistencial senón tamén legal, polo que toda actuación realizada sobre o paciente deberá quedar reflectida nela así como o nome (de forma clara e flexible) de todos os alumnos que tomen parte na intervención e asinado todo iso polo profesor responsable da práctica.</p> <p>O alumno deberá realizar e superar un exame final práctico. Este exame práctico será realizado en horario de práctica clínica segundo calendario académico aprobado en Xunta de Centro. O mesmo día da súa realización facilitarase toda a información relativa á normativa de cualificación do mismo.</p>	10
--------------------------	------------------------	--	----

Sesión maxstral	A117 A121 A122 A123 A124 A125 A126 A128 A129 A130 B28 C17	Este apartado representa un 10% de la calificación de la materia. Para alcanzar dicha puntuación, el alumno deberá acudir regularmente a dicha sesión y participar en todos y cada una de los seminarios, así como realizar todas las actividades propuestas.	10
-----------------	--	--	----

Observacións avaliación

Para superar la materia es necesario: superar el exame cunha cualificación de aprobado e asistir a la totalidade de las prácticas e superar la proba práctica. En caso de en o superar el exame, la cualificación de la materia será la nota obtida nel exame e no será posible facer media con el resto de apartados de avaliación.

La cualificación final del alumno quedará fixada de forma numérica entre 0 e 10, sendo el 5 la nota mínima para aprobar.

Aqueles alumnos que obteñan unha nota superior a 9 poderán optar a la matrícula de honra, la cal se realizará a proposta dos docentes de la materia en función de las cualificacións obtidas e la participación nel aula.

La cualificación de en o presentado: outorgarase a aqueles alumnos que no realizasen la totalidade de las prácticas independentemente da súa participación nel resto de actividades, incluída la proba mixta.

2ª Oportunidade: os criterios de avaliación serán os mesmos criterios que en la primeira oportunidade.

2ª e posteriores matrículas: El alumno que cursara la materia un cordeiro e no supere la materia, no lese gardarán las notas de las partes superadas tendo que repetir las partes no superadas e el exame.

NOTA: Os ALUMNOS CON MATRICULA PARCIAL PODERÁN OPTAR A PRESENTAR EN MODALIDADE NO PRESENCIAL/EN LIÑA Os TRABALLOS QUE SE REALICEN NEL AULA.

Os alumnos con Dispensa Académica poderán solicitar elixir el día de prácticas en con el grupo #de acuerdo con el docente. Os traballos realizaranse de forma individual, realizando traballos adicionais que substitúan la asistencia a las clases maxistrais.

Para la oportunidade extrahordinaria de decembro el alumno poderá solicitar elixir el día de prácticas en con el grupo #de acuerdo con el docente. Os traballos realizaranse de forma individual, realizando traballos adicionais que substitúan la asistencia a las clases maxistrais.

Os estudantes con matrícula a tempo parcial, dispensa académica ou outros supostos recolleitos en la norma que regula el réxime de dedicación ao estudo, permanencia e progresión, deberán enviar un e-mail ao profesor indicando a súa situación ao comezo del curso académico.

Si un estudiante matriculouse en materias dun curso superior que por solapamento de horas le impide acudir a las prácticas e seminarios, ten que ter en conta que cha di situación no le exime de asistir a la materia.

Cualificacións (porcentaxes):

Exame teórico: 70%.

Prácticas de laboratorio 10%

Traballos de la materia: 10%.

La asistencia a las clases e seminarios, así como la participación activa del alumno nel desenvolvemento dos temas e de las actividades nel aula, supoñerá un 10 % de la cualificación final.

Para el aprobado en la materia será necesario:

Asistir a la totalidade dos seminarios.

Presentar os traballos e asistir a la exposición dos mesmos en la pecha sinalada.

Realizar la totalidade de las prácticas.

Os estudantes con dispensa académica, entregarán os traballos e las actividades dirixidas, acordadas previamente con el docente, en modalidade en liña e en las pechas establecidas.

Os alumnos con matrícula parcial, dispensa académica para superar la materia, terán que obter unha media de 6 en la cualificación del exame teórico e práctico.

La cualificación de en o presentado: se outorgará a aqueles estudiantes que no preséntanse ao exame.

Para la matrícula de honra la cualificación obtida será de 10 sobre 10 puntos.

Unha vez finalizado el curso académico, no gardaranse ningunha de las notas obtidas nos diferentes apartados.

Acudir a las prácticas con la indumentaria indicada (Bata clínica e/o pixama). Para la realización dalgunhas prácticas será necesario acudir con la roupa deportiva indicada no seu momento.

Cualificación de suspenso en la convocatoria en que se cometía la falta e respecto de la materia en que se cometiese: o/a estudiante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) en la convocatoria correspondiente del curso académico, tanto se la comisión de la falta produciese en la primeira oportunidade como en la segunda. Para isto, procederáse a modificar a súa cualificación nel acta de primeira oportunidade, si fose necesario.

FRAUDE E RESPONSABILIDADES DISCIPLINARIAS:

Segundo o establecido en la normativa de la UDC:

1.- Si durante la realización dunha proba de avaliación os profesores responsables teñen coñecemento de la creba dos principios de decoro, legalidade o mérito individual tales como el uso de documentos o instrumentos no permitidos, la copia o intento de copia dos resultados obtidos por compañeiros, la comunicación entre estudiantes o un comportamiento impropio, procederáse a la expulsión inmediata del estudiante de la proba de avaliación e redactarase unha acta cos motivos, que se enviará ao decano o director xunto con las verificacións documentais que estime oportunas para a súa valoración. Todo, sen prexuízo de las responsabilidades disciplinarias a las que puidese proceder #de acuerdo con la cualificación de la

falta cometida por el alumno infractor.

2.- Queda prohibido el acceso a la realización de las probas de evaluación con instrumentos electrónicos os dispositivos móviles acesos, no expresamente autorizados por el profesorado responsable, o cal será causa suficiente de expulsión de la proba, despois de redactar el acta correspondente que se enviará ao centro.

3.- La expulsión dunha proba de evaluación implicará la cualificación de suspenso (nota numérica de 0) en la convocatoria de la materia.

4.- En la realización de traballos, el plaxio e la utilización de material no orixinal, incluído aquel obtido a través de internet, sen indicación expresa da súa orixe e, si es el caso, el permiso do seu autor/ana, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso en la actividade. Todo iso sen prexuízo de las responsabilidades disciplinarias a las que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento.

5.-Cualificación de suspenso en la convocatoria en que se cometa la falta e respecto de la materia en que se cometese: o/a estudiante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) en la convocatoria correspondente del curso académico, tanto se la comisión de la falta prodúcese en la primeira oportunidade como en la segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación nel acta de primeira oportunidade, si fose necesario.

6.-La realización fraudulenta de las probas o actividades de evaluación, unha vez comprobada, implicará directamente la cualificación de suspenso en la convocatoria en que se cometa: o/a estudiante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) en la convocatoria correspondente del curso académico, tanto se la comisión de la falta prodúcese en la primeira oportunidade como en la segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación nel acta de primeira oportunidade, si fose necesario".

Fontes de información

Bibliografía básica	Alethea VM Foster. Podiatric assesment and management of the diabetic foot. Churchill Livingstone Elsevier ISBN 0-443-100437. Alonso Peña D. Atlas de dermatología del pie. Edita Panamericana. ISBN 978-84-9835-062-3. Aragón Sánchez FJ, Lázaro Martínez JL. Atlas de manejo práctico del pie diabético. ISBN 84-609-2565-X. Impreso en CPG, 2004. Banks A; McGlamry's comprehensive textbook and ankle surgery; 3 ^a ed; Philadelphia, Lippincott Williams & Wilkins, cop 2001. Butterworth R, Dockery G L; Atlas a color y texto de cirugía del antepie; London: Mosby-Wolfe Publishing, 1992. Christman R; Foot and ankle radiology; St. Louis (Mo): Churchill Livingstone, 2003. Duvries, H., Inman, V. Cirugía del pie, Ed. Médica Panamericana S.A., 1987, Buenos Aires García Carmona, F.J. Tratamiento quirúrgico de la onicocriptosis. Madrid. Ed. Aula Médica, 2003. Gould, J S; The foot book; Baltimore.: Williams & Wilkins, cop 1988. Hetherington V; Hallux valgus and forefoot surgery; New York, etc: Churchill Livingstone, 1994. Izquierdo Cases J O. Podología quirúrgica, Barcelona: Masson, 2006 Jay R; Current therapy in Podiatric medicine; Philadelphia: B.C. Decker, Inc, 1989. Levy L, Hamilton V; Principles and practice of podiatric medicine; New York, etc: Churchill Livingstone, 1990. Martínez Nova. Podología, Atlas de cirugía ungueal. Ed. Panamericana. Madrid, 2006. Marín Arguedas M. Documento del consentimiento informado. Revista española de podología, 2002; XIII (2): 81-83. Mercado, OA; Atlas de Cirugía del pie; Illinois: Carolando Press, 1995. Myerson, MS; Foot and ankle disorders; Philadelphia: Saunders, cop 2000. Núñez-Samper, M; Biomecánica y cirugía del pie; Barcelona: Masson, DL 1997. Scurran, BL; Foot and ankle trauma; 2 ^o ed; New York-Madrid etc.: Churchill Livingstone, cop 1996. Thomson, T; Assisting at podiatric surgery: a guide for podiatric students and podiatric theatre assistants; Edinburgh: Churchill Livingstone, 2002. Turner Warren A, Merriman Linda M. Clinical skills in treating the foot. Churchill Livingstone 2 ^a edic. ISBN 0-443-07113-6. Viadé Juliá J. Pie diabético: guía práctica para la prevención, evaluación y tratamiento. Edita Panamericana. ISBN 84-9835-058-1. Yale I. Podiatric medicine; 2 ^o ed; Baltimore, etc: Williams & Wilkins, cop. 1980.
Bibliografía complementaria	

Recomendacions

Materias que se recomienda cursar previamente

Anatomía específica do membro inferior/750G02104

Microbioloxía e parasitoloxía /750G02107

Quiropodoloxía 1/750G02125

Quiropodoloxía 2/750G02126

Farmacoloxía/750G02109

Conceptos Xerais de Cirurxía/750G02127

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Dermatoloxía/750G02124

Materias que continúan o temario

Cirurxía Podolóxica Avanzada/750G02130

Cirurxía Podolóxica 2/750G02129

Prácticum II/750G02135

Prácticum III/750G02136

Técnicas de Anestesia e Reanimación en Podoloxía/750G02138

Observacions

OBXECTIVOS DE DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE: Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sostible e cumplir co obxectivo da acción número 5: ?Docencia e investigación saudable e sostible ambiental e social? do "Plan de Acción Green Campus Ferrol":A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase a través de *Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos, no caso de realizarse en papel: non se empregarán plásticos, realizaranse impresións a dobre cara, empregarase papel reciclado e evitarase a impresión de borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural tendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitaria.**PLAXIO:** Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través de internet, sen indicación expresa da súa orixe e, si é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías